

ILUCIDARE

PRESSITEADE

EESTI TRÜKI- JA PABERIKUNSTIMUUSEUM TYPA PÄLVIB ILUCIDARE ERIAUHINNA 2020 KULTUURIPÄRANDIST JUHITUD INNOVATSIOONI EEST

Brüssel 10. november 2020

ILUCIDARE konsortsium koos Europa Nostra ja Euroopa Komisjoniga kuulutasid esmakordselt välja **kaks ILUCIDARE eripreemia võitjat**:

- **Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPA, Tartu (Eesti)** kultuuripärandist juhitud innovatiooni eest. 2006. aastal asutatud TYPA on alles hoidnud ajaloolise trükikunsti ja paberi valmistamise oskused, ühendades tänapäevased töövahendid ja traditsioonilised tehnikad.
- **“Arheologia noortele huvilistele” (Itaalia/ Süüria)** kultuuripärandist juhitud diplomaatiliste suhete eest. See veebipõhine vahetusprogramm innustab Itaalia ja Süüria kooliõpilasi avastama oma ajalugu arheoloogia kaudu ning jagama üksteistega avastusi loomingus vahendusel.

Äsja kuulutati välja ILUCIDARE eriauhinna 2020 laureaadid ning Europa Nostra/ Euroopa Liidu muinsuskaitseauhindade tänavused võitjad (täpsemalt vt [press release](#)). Auhinnatseremoonia viidi läbi virtuaalselt ning see ühendas kultuuri ja pärandiga tegelevaid eksperte, poliitikakujundajaid, (noori) ettevõtjaid, huvilisi, vabatahtlikke ja pärandi toetajaid kõikjalt Euroopas ning kaugemaltki. **Mariya Gabriel**, Euroopa innovatsiooni, teadusuuringute, kultuuri, hariduse ja

noorsootöö volinik andis laureaatile auhinnad üle Euroopa Kultuuripärandi auhinnatseremoonial.

« **Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum** on suurepärane näide kultuuripärandist juhitud innovatsioonist mitmel erineval moel: see on ainulaadne oma multifunktsionaalsuse ja interdistsiplinaarsuse poolest, nende uuenduslikud meetodid aitavad taaselustada vanu traditsioonilisi tehnikaid; muuseum kaasab oma tegevusse kohalikke elanikke ning pakub väärtulikku kogemust küllastajatele. Meie digitaalsel ajastul aitab TYPA säilitada, taaselustada ja uuesti kasutusele võtta trükitehnikaid ning teadmisi, mis on osa meie ühisest ajaloost ja ühisest Euroopa pärandist, » märkis **ILUCIDARE žürii**.

Mariya Gabriel, Euroopa innovatsiooni, teadusuuringute, kultuuri, hariduse ja noorsootöö volinik ütles : « Täna keerulisel ajal, mil ka kultuuri ja loomingu vallas oleme silmitsi murede ning väljakutsetega, pakuvad ILUCIDARE laureaadid meile lohutavaid väljavaateid: nad tõestavad, et meie ühine pärand on kultuuridevahelise dialoogi ja avastuste ammendamatu allikas, näitavad digitaalse tehnoloogia tohutut potentsiaali ühendada inimesi ajal, mil nad ei saa füüsiliselt koos olla, ning mõtestavad meie jaoks innovatsiooni võimalusi kultuuripärandi vallas, mis on oluline osa Euroopa majanduslikust ja sotsiaalsest taastumisest. Ma tänan teid südamest ja õnnitlen saavutuste puhul! »

ILUCIDARE partnered valisid eriauhinna võitjad välja Europa Nostra/ Euroopa Liidu 2020. aasta muinsuskaitseauhinnadele esitatud nominentide seast. Finaali jõudis kuus projekti.

« ILUCIDARE eriauhinna kõige esimesed võitjad kehastavad kultuuripärandiga tegelevate inimeste loomingulisust ja teotahet. Nad on eeskujuks kultuuripärandi valdkonnas tegutsejatele ning inspiratsiooniks laiemalt innovaatika, ettevõtluse ja rahvusvahelise suhtlemise osas. Kogu ILUCIDARE konsortsiumi poolt soovin südamest õnne meie kahele võitjale! Me soovime ka tulevikus toetada teie suurepäraseid projekte ning tutvustada teie kogemusi ILUCIDARE võrgustikus, » ütles **Koen Van Balen**, ILUCIDARE projekti koordinaator (KU Leuven, Belgia).

ILUCIDARE eriauhindu toetab Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm Horisont 2020 ([Horizon 2020](#)) ning Europa Nostra/ Euroopa Liidu muinsuskaitseuhindu toetav Euroopa Liidu kultuuri- ja audiovisuaalsektori haridusprogramm Loov Euroopa.

PRESSI KONTAKTID

ILUCIDARE

Clémentine Daubeuf,
Communication manager
cdaubeuf@keanet.eu
M +32 483 72 02 26

Europa Nostra

Lorena Aldana, European Policy
Coordinator
lao@europanostra.org,
M +32 496 73 82 46

European Commission

Susanne Conze,
susanne.conze@ec.europa.eu
+32 2 298 02 36

LISATEAVE

[ILUCIDARE website](#)

[Photos](#) and [Videos](#) (in high resolution)

[Europa Nostra website](#)

[Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPÄ, Tartu, EESTI](#)

2006. aastal asutatud Eesti trüki- ja paberikunstimuuseum TYPÄ on pühendunud erialase pärandi säilitamisele ja rahvusvaheliste suhete edendamisele. Muuseum kogub, taastab ja eksponeerib nii esemelist kui intellektuaalset Euroopa trüki- ja paberitööstuse pärandit.

Nii trüki- kui paberitööstus ja selle pärand on osa Euroopa ajaloost ja identiteedist. 15. sajandil Johannes Gutenbergi trükipressi leiutamisest alguse saanud trükirevolutsioon tõi kaasa teaduslase valgustumise ning uue ajastu mõtteviisi, kirjaoskuses ja globaalses kommunikatsioonis. TYPÄ muuseum kogub ja säilitab seda ühisvara uuenduslikul moel - omavahel on ühendatud traditsioonilised töövõtted ja kaasaegsed vahendid.

TYPÄ trüki- ja paberikunstimuuseumi kogu sai alguse hävimisohus trükitehnika päästeoperatsioonidelt. Hoiule võeti vanarauda määratud trükipressid ja tinatähed, masinad seati taas töökorda. Et tegu on töötava muuseumiga, saavad külastajad muuseumiekskursiooni käigus proovida paberivalmistamist, erinevate pressidega trükkimist ja seeläbi mõistavad paremini ajalooliste trüki- ja paberivalmistustehnikate olulisust. Töötav muuseum täidab samas ka

kunstistuudio rolli, mis loob tasakaalu praktilise kunstiõppe ning seadmete ja vaimuvara säilitamise vahel. Muuseum pakub huvilistele võimalust osaleda töötubades, kursustel ja teistel temaatilistel üritustel. TYPA trüki- ja paberikunstimuuseum rajab oma töötava muuseumi kontseptsiooniga teed nii Eesti kui ka laiemalt Balti regiooni ja Euroopa muuseumidele.

Muuseum edendab uuenduslikke kunstialaseid ja oskusjagamise võimalusi ning korraldab hulgaliselt kultuuriüritusi, võõrustab külaliskunstnike 'TYPA residency' programmi raames ning osaleb Euroopa Solidaarsuskorpuse projektides. Solidaarsuskorpuse kaudu jõuavad TYPAsse igal aastal mitu välisvabatahtlikku, kes aitavad kaasa rahvusvahelise koostöö korraldamises.

TYPA tegevus on fokuseeritud ennekõike trüki- ja paberikunsti ajaloole, aga omaks on võetud ka uusi lähenemisi. Kuigi TYPA ise kasutab pigem vanamoodsat tehnikat ja töövõtteid, saavad nad tänu koostööle teiste Tartu kunstistuudiotega pakkuda külaliskunstnikele ka tänapäevasemaid töövahendeid, näiteks CNC-pinki ja laserlõikurit. Muuseum leiab trüki- ja paberikunstnikele võimalusi ekperimenteerimiseks ja hübriidsete töömeetodite kasutamiseks. Sellise lähenemisega tõestavad nad, et traditsiooniline trükikunst ei ole surnud, vaid seda on võimalik siduda tänapäevaste lahendustega.

Muuseumi eduka tegevuse saladuseks on dünaamiline, multidistsiplinaarne ja euroopaülene töötajate ja koostööpartnerite võrgustik. Nende pühendumine alternatiivsete trüki- ja paberikunstivõtete avastamisele ja katsetamisele on aidanud edasi kanda neid töövõtteid ja meetodeid, mis oleksid piisava tähelepanuta jäädes kadumisohus. Nende saavutused küündivad üle traditsioonilise muuseumi lävendi.

Kontaktisik: Lemmit Kaplinski, juhatuse liige, MTÜ TYPA, lemmit@typa.ee, +372 5118 619

ILUCIDARE eripreemiatest

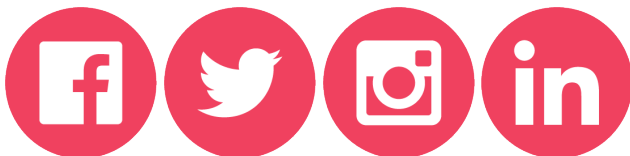
Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhindade ILUCIDARE eriauhinna eesmärk on leida ja propageerida parimaid kultuuripärandist juhitud innovaatilisi ja rahvusvahelist suhtlust arendavaid praktikaid ning toetada väljapaistvaid saavutusi.

[Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra](#) auhindu veab Europa Nostra koostöös Euroopa Komisjoniga alates 2002. aastast ning nad on tunnustatud Euroopa

kultuuripärandimaastikul tegutsejad. Mõlemad, nii Euroopa kultuuripärandi ja Europa Nostra auhinnad kui ka [ILUCIDARE projekt](#) on osa Euroopa komisjoni [Euroopa kultuuripärandi tegevusraamistikust](#), et toetada ja arendada [Euroopa kultuuripärandi](#) aasta 2018 pärandit. Mõlemad projektid panustavad pärandi kättesaadavusse ja osaletavusse, teadmiste ja teadustöö kaasmissse ning rahvusvahelise koostöö ja üleilmse partnerluse tugevdamisse läbi kultuuripärandi.

Et ILUCIDARE on kaasasutatud [Loov Euroopa](#) ja [Horisont 2020](#) programmi poolt, on see heaks näiteks, kuidas ELi programmide vahel sünergiat luues saab suurendada nende mõjukust.

Follow ILUCIDARE on social media

#ILUCIDARE #ILUCIDARESpecialPrizes

<https://ilucidare.eu>

ILUCIDARE is a European funded project which promotes heritage as a resource of innovation and international cooperation.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 821394.

The opinions expressed in this document reflect only the author's view and in no way reflect the European Commission's opinions. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.